

Euroopa Ülemkogu

Brüssel, 16. oktoober 2015
(OR. en)

EUCO 26/15

CO EUR 10
CONCL 4

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Euroopa Ülemkogu kohtumine (15. oktoober 2015) – Järeldused

Delegatsioonidele edastatakse järeldused, mis Euroopa Ülemkogu võttis vastu eespool nimetatud kohtumisel.

RÄNNE

1. Rände- ja pagulaskriisiga tegelemine on ühine kohustus, mis nõuab põhjalikku strateegiat ning pika aja jooksul solidaarsuse ja vastutustundlikkuse vaimus kindlameelsete jõupingutuste tegemist. Riigipeade ja valitsusjuhtide poolt 23. septembril kokku lepitud tegevussuunad keskendusid kõige pakilisematele küsimustele. Nende rakendamine edeneb kiiresti, mille tõenduseks on nõukogus tehtud töö ja komisjoni 14. oktoobri aruanne. Seda jälgitakse hoolikalt, sealhulgas seoses finantslubaduste ja võimalike edasiste vajadustega.
2. Euroopa Ülemkogu määratles täna veel täiendavad allpool toodud tegevussuunad.

Koostöö kolmandate riikidega rändajate voogude pidurdamiseks

- a) tervitada ühist tegevuskava Türgiga osana põhjalikust koostöökavast, mis põhineb jagatud vastutusel, vastastikustel kohustustel ja nende täitmisel. Selle edukas rakendamine aitab kiirendada viisanõude kaotamise tegevuskava elluviimist kõigi osalevate liikmesriikide puhul ja tagasivõtulepingu täielikku rakendamist. Edusamme hinnatakse 2016. aasta kevadel. EL ja selle liikmesriigid on valmis loodud raamistikus olulisel määral suurendama koostööd Türgiga ning oma poliitilist ja rahalist osalust. Ühinemisprotsessile on vaja anda uut hoogu, selleks et saavutada edu läbirääkimistes vastavalt läbirääkimisraamistikule ja asjakohastele nõukogu järeldustele.

Euroopa Ülemkogu avaldas kaastunnet Türki rahvale pärast Ankara pommirünnakut ja lubas toetada terrorismi vastu võitlemist;

- b) tagada Vahemere idaosa ja Lääne-Balkani rändetee teemalise kõrgetasemelise konverentsi tõhusate ja operatiivsete järelmeetmete võtmine, pöörates erilist tähelepanu rändevoogude juhtimisele ja kuritegelike võrgustike vastu võitlemisele;
- c) jõuda eelseisval Aafrika riikide riigipeade ja valitsusjuhtide osalusel toimuval Valletta tippkohtumisel kokkuleppele konkreetsetes operatiivsetes meetmetes, keskendudes õiglasel ja tasakaalustatud viisil tõhusale tagasisaatmisele ja tagasivõtmisele, kuritegelike võrgustike lammutamisele ning ebaseadusliku rände ärahoidmisele, millega kaasneksid tegelikud jõupingutused algpõhjuste kõrvaldamiseks ja Aafrika sotsiaal-majandusliku arengu toetamiseks ning pühendumine seaduslikuks rändeks jätkuvate võimaluste loomisele;
- d) uurida võimalusi arendada kindlat ja kestlikku vastuvõtusuutlikkust mõjutatud piirkondades ning pakkuda pagulastele ja nende perekondadele kestvaid väljavaateid ning asjakohaseid menetlusi, sealhulgas juurdepääsu haridusele ja töökohtadele, selleks ajaks, kuni neil on võimalik oma päritoluriiki tagasi pöörduda;
- e) paluda liikmesriikidel jätkata neid jõupingutusi, mida on tehtud ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti, Maailma Toiduprogrammi ja muude ametite toetamiseks ning Süüria kriisile reageerimiseks loodud ELi piirkondliku usaldusfondi ja ELi Aafrika usaldusfondi toetuseks.

ELi välispiiride kaitse tugevdamine (tuginedes Schengeni acquis'le)

- f) töötada välispiiride integreeritud haldamise süsteemi järkjärgulise kehtestamise suunas;
- g) kasutada täiel määral ära olemasolevaid Frontexi volitusi, sealhulgas seoses piirivalve kiirreageerimisrühmade lähetamisega;

- h) laiendada kooskõlas aluslepinguga ette nähtud pädevuste jaotusega, austades täielikult liikmesriikide riiklikku pädevust, Euroopa piiri- ja rannikuvalve süsteemi arendamist käsitlevate arutelude kontekstis Frontexi volitusi, sealhulgas seoses piirivalve kiirreageerimisrühmade lähetamisega juhtudel, kui Schengeni hindamistest või riskianalüüsist nähtub jõulise ja kiire tegevuse vajadus, tehes seda koostöös asjaomase liikmesriigiga;
- i) kavandada tehnilised lahendused kontrolli tugevdamiseks ELi välispiiridel, et täita nii rände- kui ka julgeolekualaseid eesmärke, takistamata inimeste sujuvat liikumist;
- j) tervitada komisjoni kavatsust esitada kiiresti meetmepakett eesmärgiga parandada meie välispiiride haldamist.

Reageerimine pagulaste sissevoolule Euroopasse ja tagasisaatmise tagamine

- k) kooskõlas siiani vastu võetud otsustega kiirendada täiendavate esmase vastuvõtu keskuste loomist kokkulepitud aja jooksul, et tagada rahvusvahelise kaitse taotlejate ja muude rändajate tuvastamine, registreerimine, sõrmejälgede võtmine ja vastuvõtmine ning tagada samal ajal ümberpaigutamine ja tagasisaatmine. Liikmesriigid toetavad täielikult neid jõupingutusi, eeskätt reageerides Frontexi ja EASO üleskutsetele anda eksperdiabi rändehalduse tugirühmadele esmase vastuvõtu piirkondades töötamiseks ning andes vajalikke vahendeid;
- l) alustada esimeste edukate ümberpaigutamiste järel kiiresti siiani vastu võetud ümberpaigutamise otsuste täielikku rakendamist ja meie ümberasustamisalaste ning esmase vastuvõtu keskuste toimimise alaste kohustuste täitmist;

- m) hoogustada samal ajal tagasisaatmisdirektiivi rakendamist liikmesriikide poolt ning luua enne aasta lõppu Frontexi sihtotstarbeline tagasisaatmisbüroo, et suurendada toetust liikmesriikidele;
 - n) suurendada Frontexi tagasisaatmisvolitusi, et need hõlmaksid õigust korraldada omal algatusel ühiseid tagasisaatmisoperatsioone, ning tugevdada Frontexi rolli seoses tagasipöördujatele reisidokumentide hankimisega;
 - o) edendada täiustatud Euroopa reisiloa kui tagasisaatmise viitedokumendi aktsepteerimist kolmandate riikide poolt;
 - p) rakendada tulemuslikult kõik ametlike tagasivõtulepingute, Cotonou lepingu või muude kokkulepete raames võetud tagasivõtukohustused;
 - q) suurendada tagasisaatmise ja tagasivõtmise valdkonnas veelgi mõjutusvõimalusi, kasutades vajaduse korral põhimõtet „rohkem rohkema eest”. Komisjon ja kõrge esindaja esitavad selleks kuue kuu jooksul laiaulatuslikud ja vajadustele kohandatud algatuste ettepanekud, mida kasutada kolmandate riikide puhul.
3. Eespool määratletud tegevussuunad on järgmiseks oluliseks sammuks meie põhjaliku strateegia suunas, mis on kooskõlas õigusega taotleda varjupaika, põhiõiguste ja rahvusvaheliste kohustustega. Siiski on veel muid olulisi prioriteetseid tegevusi, mis nõuavad vastavatel foorumitel edasist arutelu, sealhulgas komisjoni ettepanekuid. Samuti on vaja jätkuvalt analüüsida ELi üldist rände- ja varjupaigapoliitikat. Euroopa Ülemkogu jälgib neid arenguid.

Süüria ja Liibüa

4. Euroopa Ülemkogu arutas poliitilisi ja sõjalisi arenguid Süürias, sealhulgas nende mõju rändele. Assadi režiimil lasub kõige suurem vastutus konflikti põhjustatud 250 000 inimese surma ning miljonite põgenike eest. Euroopa Ülemkogu leppis kokku vajaduses keskenduda võitlusele Da'eshi ja teiste ÜRO poolt loetellu kantud terroristlike rühmituste vastu ühtse ja koordineeritud strateegia ning Genfi 2012. aasta kommünikeel põhineva poliitilise protsessi raames. EL tegeleb täiel määral konfliktile poliitilise lahenduse otsimisega, tehes tihedat koostööd ÜROga ja piirkonna riikidega, ning kutsus kõiki osapooli üles selle nimel tööd tegema. Süürias ei saa olla kestva rahu praeguse juhtimise all ning kuni pole käsitletud Süüria ühiskonna kõigi osade õigustatud kaebusi ja püüdlusi. Euroopa Ülemkogu väljendas muret seoses Venemaa rünnakutega Süüria opositsiooni ja tsiviilelanike vastu ning seoses ohuga, et sõjategevus ägeneb veelgi.
5. Liibüa osas tervitas Euroopa Ülemkogu ÜRO tehtud avaldust ning kutsus kõiki osapooli seda kiiresti kinnitama. EL kordab, et ta on valmis pakkuma rahvusliku kokkuleppe valitsusele olulist poliitilist ja rahalist toetust niipea, kui see ametisse asub.

MUUD KÜSIMUSED

6. Euroopa Ülemkogu tegi kokkuvõtte aruteludest seoses juhtide aruandega „Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimine”. Euroopa Ülemkogu kordab, et majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimise protsessi edendamisel tuleb täielikult austada ühtset turgu ning tegutseda avatud ja läbipaistval viisil. Euroopa Ülemkogu pöördub nende küsimuste juurde tagasi oma detsembris toimuval kohtumisel.
7. Euroopa Ülemkogule anti teavet eeloleva protsessi kohta seoses Ühendkuningriigi kavaga korraldada ELi jäämise küsimuses referendum. Euroopa Ülemkogu pöördub selle küsimuse juurde tagasi detsembris.
8. Euroopa Ülemkogu tervitab Hollandi ohutusnõukogu koostatud ja 13. oktoobril avaldatud rahvusvahelist ja sõltumatut aruannet lennu MH17 allatulistamise kohta ning toetab käimasolevaid jõupingutusi, mille eesmärk on võtta vastutusele lennu MH17 allatulistamise eest vastutavad isikud kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2166.
